

Tentoonstelling Scarlett Hooft Graafland

Magische landschappen met humor en een boodschap

'Sweeting Sweethearts' (2004), Bolivia. Scarlett Hooft Graafland

Het fotografisch werk van de Amsterdamse Scarlett Hooft Graafland is vervreemdend en sociaal bewogen, maar zelden zonder knipoog. In Museum Panorama Mesdag in Den Haag is nu een overzichtsexpositie te zien.

John Graat 17 april 2025, 06:01

Bewaren

Delen

Je zou haar een moderne René Magritte kunnen noemen. Maar in tegenstelling tot de surrealistische Belgische schilder gebruikt Scarlett Hooft Graafland geen penseel, maar een bijna ouderwetse fotocamera. De Amsterdamse kunstenaar werkt 'analoog', met een Mamiya 7ii, die ze ruim twintig jaar geleden tweedehands kocht bij B&H in New York, zo ongeveer de beroemdste fotozaak ter wereld.

Advertentie

'Kiss' (2014-2022), eiland Socrota, Jemen.

Het voordeel van die camera is dat die gewoon gerepareerd kan worden als er iets niet goed meer functioneert, zegt Hooft Graafland. “En ik vind het heel fijn om nog gewoon met rolletjes te werken. Je bent dan zuinig met schieten. Het dwingt je om heel geconcentreerd te werken. Als ik ga printen, maak ik de lucht soms nog net wat blauwer, maar verder valt er niet veel te manipuleren. In deze tijd van A.I. vind ik dat belangrijk. Je weet niet wat je nog kunt vertrouwen.”

'Ik reisde door Turkije met een groep circusartiesten'

De werkelijkheid is bij Hooft Graafland (1973) vrijwel altijd in scène gezet, maar het is wel allemaal écht wat je ziet. Bijvoorbeeld de horizontaal zwevende vrouw die boven de bomen in de blauwe lucht hangt, alsof ze wil gaan dansen met een naderend vliegtuig. De foto is vorig jaar in Turkije gemaakt. Hooft Graafland: “Ik reisde door Turkije met een groep circusartiesten. De jonge vrouw op deze foto is paaldanser, ze was superlenig. Ze heeft drie dagen vanaf een trampoline sprongen gemaakt. Dan was ze te hoog, dan te laag. De timing was belangrijk. Het voelt alsof ze zo kan wegvliegen. De foto staat voor mij voor het idee dat alles mogelijk is.”

'Airplane' (2024), Turkije.

Zo trekt Hooft Graafland met haar Mamiya al twee decennia de wereld over. Ze werkte onder meer in Madagaskar, IJsland, Bolivia en Jemen, maar ook op de eilandengroep Vanuatu in de Stille Oceaan. Het zijn vooral uitgestrekte, lege landschappen die haar inspireren. “Ik vind het fijn om een horizon te zien. In Nederland zijn we gewend om de natuur naar onze hand te zetten. Ik zoek plekken op waar de lokale bevolking probeert te leven met de krachtige natuur.”

Maatschappelijke betrokkenheid

Op die plaatsen brengt ze vaak langere tijd door met de (inheemse) bevolking. Uiteindelijk komt altijd wel haar maatschappelijke betrokkenheid tot uiting in het eindresultaat. “Of het nou klimaatverandering, ongelijkheid of de positie van de vrouw is, het ziet er lokaal soms heel verschillend uit maar er is altijd een universele laag. Ik hoop dat die boodschap in mijn hele werk overkomt.”

Advertentie

Daarin zoekt ze vaak naar contrasten, zoals Magritte dat ook deed. Net als bij de Belgische surrealist is de humor, de knipoog of vervreemding nooit ver weg. “Mijn werk heeft denk ik iets lichtvoetigs ja. Zo hou je het ook allemaal een beetje behapbaar. Het leven is allemaal al zwaar genoeg.”

'Pink Lady' (2015), Bolivia.

Objecten en mensen lijken in de magische landschappen van Hooft Graafland soms letterlijk losgezongen te zijn van hun decor. Zoals de bolhoedjes in Bolivia. In dat land, op de grootste zoutvlakte ter wereld, maakte ze ook een foto met lokale vrouwen die op een soort voetstuk zijn gezet. De rokken van de twee jonge vrouwen corresponderen qua vorm met de driehoekige bergjes zout waar ze op zitten. De roze suikerspinnen, symbool van zoetheid, van deze 'sweethearts' zorgen voor het contrast, met het zout en het wit.

Advertentie

Lemonade Igloo (2007), Canada

Bij de inuit in het Canadese noordpoolgebied werd Hooft Graafland getroffen door een generatiekloof. De jongeren zaten veel op sociale

ijsiglo moest bouwen. Zo werd een iglo van limonadeblokken gebouwd, als hangout voor jongeren bij een school.

'Farewell My Freeman Friend' (2013-2025), foto met borduursel.

Hooft Graafland is trots dat een overzicht van haar werk juist in Museum Panorama Mesdag wordt getoond. Net als bij de schilder Mesdag zijn in haar werk luchten heel belangrijk. Op de expositie is ook recent werk te zien met borduursel op foto's. Voorbeeld: een zee met een kano en een ballon lijkt beschenen te worden door maanlicht, maar wie beter kijkt ziet dat de glinsteringen komen van kleine steekjes met borduurgaren, die oplichten in dynamisch bewegend licht. Daardoor lijkt er ook beweging te zitten in de zee. "Zo probeer ik ook nieuwe technieken uit."

Expositie

Mesmerizing. Scarlett Hooft Graafland.

Museum Panorama Mesdag, Den Haag.

Nog t/m 31 augustus te zien.

Lees ook:

Een grijze en grauwe watermassa: niemand schilderde de Noordzee zo herkenbaar als Mesdag

Een verhaal van Harmen van Dijk over [Panorama Mesdag](#), dat doet terugverlangen naar het oude Scheveningen, het vissersdorp van vóór het massatoerisme.

Help ons door uw ervaring te delen: [Feedback geven](#)